

Módszertani megjegyzések

Pénzügyi befektetések biztonságát növelő alapok átsorolása a központi kormányzatba

Az Eurostat döntésének megfelelően, egyeztetve a Központi Statisztikai Hivatallal, a pénzügyi befektetések biztonságát növelő alapok és a tulajdonukban levő vállalatok a monetáris statisztikákban 2017. július végétől kezdődően átsorolásra kerültek a pénzügyi vállalatok és a nem pénzügyi vállalatok szektorából a központi kormányzat szektorába. A következő intézményi egységek szektora változott: Országos Betétbiztosítási Alap, Befektetővédelmi Alap, Szövetkezeti Hitelintézetek Tőkefedezeti Közös Alapja, Kárrendezési Alap, Szanálási Alap, Magyar Szanálási Vagyonkezelő Zrt., Szanálási Követeléskezelő Zrt., RESIDEAL Ingatlanforgalmazási, Befektetési és Gazdasági Tanácsadó Zrt..

Az MNB a 2017. januári adatok közlésétől kezdve a Demetra programról egységesen áttért a JDemetra+ szoftver alkalmazására a szezonálisan kiigazított adatok előállításánál.

Az MNB átlagmérleg (lásd a sajtóközlemény 1. táblázata) fő célja a hitelintézetek (forint-) likviditási helyzetének bemutatása (Lásd például Grafikonkészlet 5. ábra). Ezt szolgálja az is, hogy az átlagmérleg a devizacsere ügyleteket (swapokat) hitel- és betétügyletek együtteseként (azaz swap-okból származó követelések, ill. kötelezettségek formájában) mutatja be, és nem a statisztikai fogalmaknak, előírásoknak megfelelően piaci áron — amint az megtörténik a hó végi állományokat bemutató statisztikai mérlegben (lásd a sajtóközlemény 2. táblázata). Az átlagmérlegben a swap-okból származó követelések, ill. kötelezettségek az ügyletek nominális értékein szerepelnek, ennek következtében az eszköz- és forrásoldalon szereplő összegek pontosan megegyeznek. Ennek oka, hogy az átlagmérleget napi adatokból állítjuk elő, és a swap-okra vonatkozó információk csak nominális értéken állnak rendelkezésünkre ilyen gyakorisággal.

Az átlagmérlegben, ill. a hó végi állományokat bemutató statisztikai mérlegben (sajtóközlemény 1. ill. 2. táblázata) szereplő egyéb eszközök és egyéb források tartalma közötti különbséget az alábbi táblázat mutatja be.

Havi átlagmérleg	Hó végi állományokat tartalmazó mérleg
<p><i>Egyéb eszközök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Belföldi hitelintézetek hitelei, kivéve az egyhetes és háromhónapos hiteleket Egyéb belföldiek hitelei Belföldiek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok Belföldiek által kibocsátott részvények és részesedések Tárgyi eszközök és immateriális javak NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében kötött swap ügyletek Egyéb 	<p><i>Egyéb eszközök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Belföldi hitelintézetek hitelei Egyéb belföldiek hitelei Belföldiek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok Belföldiek által kibocsátott részvények és részesedések Tárgyi eszközök és immateriális javak Egyéb
<p><i>Egyéb források</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Egyéb belföldi betétek NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében kötött swap ügyletek Saját tőke és tartalékok Egyéb 	<p><i>Egyéb források</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Egyéb belföldi betétek Belföldieknél lévő MNB által kibocsátott devizakötvények Saját tőke és tartalékok Egyéb

A sajtóközlemény 1. és a 2. táblázata között a fentiekén kívül a további tartalmi összefüggések, illetve eltérések vannak:

- A 2. táblázat forrásoldalán található „Hitelintézetek egyéb betétei” és a „Hitelintézetek három hónapos betétei” sorok tartalma megfelel az 1. táblázatban a „Hitelintézetek bankszámlái”, a „Hitelintézetek egynapos betétei”, a „Hitelintézetek három hónapos betétei”, valamint a „Hitelintézetek egyéb betétei” sorok együttesének.
- 2010. decemberig az 1. táblázat forrásoldalán a 2 hetes MNB-kötvény teljes állománya megbontás nélkül szerepel, míg a 2. táblázat forrásoldalán csak a belföldieknél lévő rész. A külföldieknél lévő MNB-kötvényt a külföldi kötelezettségek tartalmazzák.
- 2011. januártól – 2014. augusztusig az 1. táblázat átlagmérték forrás oldalán a 2 hetes MNB-kötvény teljes állományát két részre – „Kéthetes MNB-kötvény belföldieknél” és „Kéthetes MNB-kötvény külföldieknél” részekre - bontva közöljük, amellyel összhangban 2011. januártól – 2014. augusztusig a 2. táblázat forrásoldalán is hasonló bontást alkalmazunk. Az ábrakészletben a külföldi kötelezettségek teljes állománya – a kéthetes MNB-kötvény külföldieknél résszel együttesen - jelenik meg.
- A hitelintézetekkel szembeni swapokból származó kötelezettségek/követelések az átlagmértékben (1. táblázat) külön soron szerepelnek nominális értéken, míg a hó végi állományokat bemutató mérlegben (2. táblázat) az egyéb soron találhatóak piaci áron.
- Az 1. sz. táblázatban 2010. januártól a forrás oldalon is a Külföldi kötelezettségeket mutatjuk be, a 2. sz. táblázatban közölt adatokkal való összehasonlíthatóság biztosítása érdekében.
- Az 1. sz. táblázatban a Külföldi kötelezettségek tartalmazzák az MNB által külföldön kibocsátott devizakötvények belföldi tulajdonban lévő állományát is, mert az MNB nem rendelkezik napi gyakoriságú információval a külföldön kibocsátott értékpapírok tulajdonosi megoszlásáról. A 2. sz. táblázatban a Külföldi kötelezettségek ezzel szemben csak a ténylegesen külföldi tulajdonban lévő állományt tartalmazzák és a belföldieknél lévő állomány az Egyéb források közt jelenik meg.

Az internetes idősorokban a sajtóközleménnyel összhangban 2011. februártól – 2014. augusztusig az alábbi idősor bontások visszavezetve szerepelnek az idősor kezdetétől:

- a kéthetes MNB-kötvény teljes állománya mellett a „Kéthetes MNB-kötvény belföldieknél” és „Kéthetes MNB-kötvény külföldieknél” részekre történő szétbontást is közöljük az átlagmérték idősorban,
- a külföldi kötelezettségek teljes állománya mellett a kéthetes MNB-kötvény külföldieknél lévő részt kiemelve is publikáljuk a hó végi állományokra vonatkozó idősorban.

A Grafikonkészlet 5. ábrája az egyes jegybanki eszközök igénybevételét mutatja be, többek között az irányadó eszközökét. Az irányadó eszköz 2007. január 9. előtt a kéthetes betét volt, azt követően 2007. január 9. – 2014. augusztus 6 között az MNB kéthetes kötvény. A 2014. április 23-án meghirdetett önfelfinanszírozási program keretében 2014. augusztus 6-i hatállyal az MNB újra betétesítette az irányadó instrumentumot, amelyet 2015. szeptember 22-ig tartott fent. 2015. szeptember 23-tól kezdődően az MNB új irányadó eszköze a három hónapos futamidejű MNB-betét lett. 2016 augusztusától a heti gyakoriság helyett havi gyakorisággal kerül sor a három hónapos betéti eszköz tenderére. 2016. októberétől az irányadó eszköz mennyiségi korlátos tender keretében vehető igénybe.

Az állományi adatok különbségeinek kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik, ezért az így számolt értékek eltérhetnek a kerekített állományi adatokból számolható különbségtől.

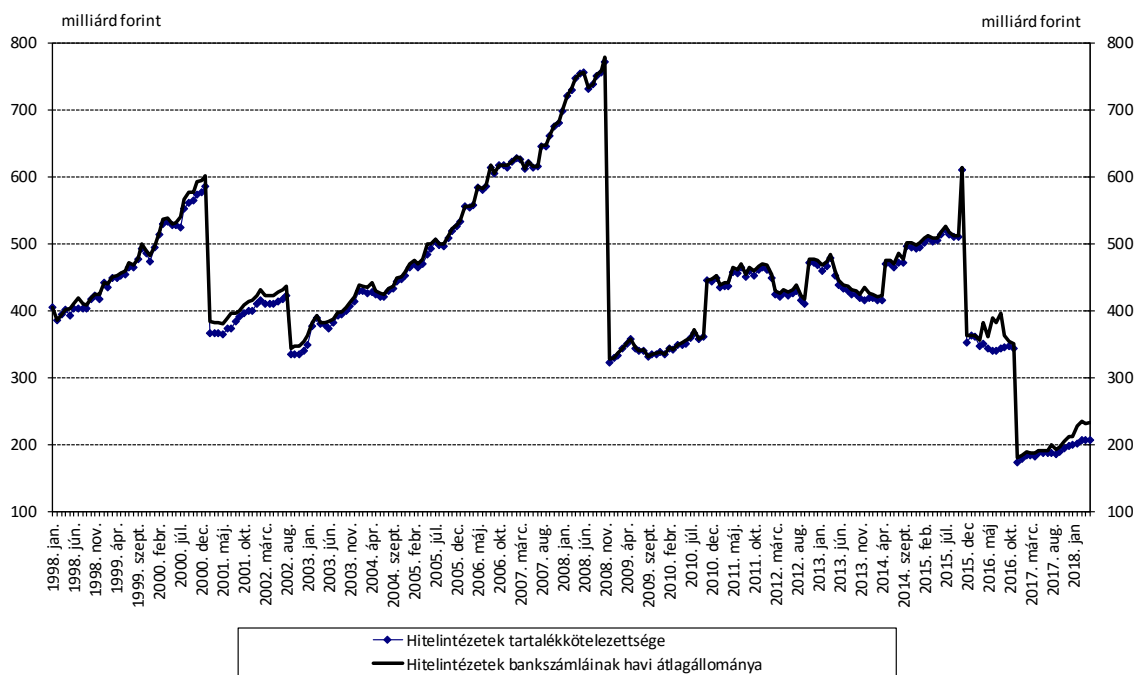
Az MNB által közzétett idősorok és a Grafikonkészlet ábrái az adatok összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében a monetáris bázis és összetevőinek idősorait szezonálisan igazítva is bemutatják. A trendadatok a szezonális igazítás során azonosított egyedi hatásokhoz tartozó kiugró értékek, valamint a modell által nem magyarázott véletlen összetevők kiszűrésével állnak elő a szezonálisan igazított adatokból. A pénzügyi helyzet változásai és egyéb gazdasági hatások mellett a monetáris bázis és a bankszámla állomány alakulását jelentős mértékben befolyásolja a kötelező tartalék rátájának mértéke. A tartalékrátát az MNB határozza meg, amelyet az MNB több alkalommal csökkentett, így az pl. 1999-ben 12% volt, 2002. aug. 1-jétől 2008. nov. 30-ig 5% volt, ez követően pedig 2%.

A Magyar Nemzeti Bank a 13/2010. (IX.6.) MNB rendelet 2010. október 1-i hatállyal való életbe lépésével lehetővé tette, hogy a tartalékköteles hitelintézetek legfeljebb félfévente válasszanak a következő tartalékráta mértékek közül: 2%-3%-4%-5%. Választás hiányában az MNB az e rendeletben meghatározott legalacsonyabb, 2%-os mértéket írja elő.

A 2015. december 1-jével hatályba lépett 46/2015 (XI. 11.) MNB rendelet a rugalmas tartalékrátás rendszer helyett 2015. december 1-től minden hitelintézetre egységesen érvényes, fix 2 százalékos kötelező tartalékrátát ír elő.

A 2016. december 1-jével hatályba lépett 45/2016 (XI. 23.) MNB rendelet értelmében 2016. december 1-től minden hitelintézetre egységesen érvényes, fix 1 százalékos kötelező tartalékrátát ír elő.

1. ábra: A hitelintézetek tartalékkötelezettségének alakulása

A pénzügyi válság hatásainak jobb megjelenítése érdekében a monetáris bázis trendje (Grafikonkészlet, 3. ábra) bemutatja a monetáris bázis jelentős emelkedését 2008 októberében, melynek kiváltó oka a készpénz átlagállományának növekedése, és az, hogy a hitelintézetek a pénzügyi válságra adott válaszként jelentősen megemelték az egynapos betétek állományát. A trend ugyancsak tartalmazza a tartalékráta 2008 decemberében végrehajtott csökkentésének likviditásbővítő hatását, azaz a monetáris bázis jelentős csökkenését 2009 januárjában. 2008 decemberében a bankszámla-állomány csökkenését az egynapos betétek emelkedése még ellensúlyozta. (Lásd: Grafikonkészlet 2. és 3. ábrája.)

A 2010. szeptemberi hó végi hitelintézeti összevont mérleg publikációban 2008. utolsó negyedére és 2009. évre a jegybanki derivatív ügyletek hó végi adatokhoz kapcsolódó tranzakcióinak számítása pontosításra került, összhangban a 2010. januártól alkalmazott módszertannal.

A derivatív tranzakciók forint értékének kiszámításakor a tényleges árfolyamot vettük figyelembe a korábban alkalmazott átlagárfolyam helyett. Erre azért volt szükség, mert a pénzügyi válság során az árfolyam változékonysága jelentősen eltérítette a tényleges árfolyamot az átlagtól. Mindez az MNB (S.121) statisztikai mérlegének tranzakciós tábláiban (1.a.4 és 1.a.5) az egyéb eszközök és az egyéb források oszlopokban okozott változást.

A 2011. évi CXXI. törvény hatályba lépését követően az MNB 2011. október 3-án tartotta első, a devizahitelek végtörlesztési programjához kapcsolódó euroeladási tenderét. A devizatender célja, hogy az MNB eurót adjon a hitelintézetek részére a végtörlesztésekhez kapcsolódó deviza igények fedezésére. Ez technikailag a következőképp valósul meg: az MNB eurót ad el a hitelintézeteknek, amit azok kötelesek „visszaadni” az MNB-nek mindaddig, amíg nem igazolják azt, hogy mennyi devizára volt ténylegesen szükségük a végtörlesztési igények fedezésére. Ez a „visszaadás” egy naponta továbbgördülő egynapos swap keretében valósul meg, ahol a hitelintézet devizát ad az MNB-nek forintért cserébe.

Ezeket a swapokat a 2011. októbertől – 2012. márciusig (a program kifizetéséig készülő) sajtóközleményekben külön soron, bruttó módon mutatjuk be az MNB átlagmérlegében. Az átlagmérlegben a swapokból származó követelések, illetve kötelezettségek az ügyletek nominális értékein szerepelnek, ennek következtében az eszköz- és forrásoldalon szereplő összegek pontosan megegyeznek.

Ezen kívül, az eddigi gyakorlatnak megfelelően továbbra is bruttó módon kerülnek bemutatásra a hitelintézetek devizalikviditási igényeit biztosító egyéb swapok (egynapos, egyhetes, kéthetes és három hónapos EUR/HUF swapok), ahol a hitelintézetek forintért cserébe devizát kaphatnak az MNB-től.

Mivel a két célra alkalmazott FX-swap ügylet ellentétes irányú, a végtörlesztéshez kapcsolódó FX-swapok esetében az MNB-nek forint követelése és deviza tartozása, míg az egyéb egynapos, egyhetes, kéthetes és három hónapos FX-swap ügyleteknél deviza követelése és forint tartozása keletkezik, ezért a swap ügyleteket két külön soron mutatjuk be az MNB átlagmérlegben (lásd a sajtóközlemény 1. táblázat és a grafikonkészlet 5. ábra).

A végtörlesztés miatti euroeladási tendereken elfogadott ajánlatok és kifizetések összegeire vonatkozóan 2011. november - 2012. március időszakokra vonatkozó sajtóközleményt egy táblázattal bővítettük. A havi adatok csak az adott hónap folyamán elfogadott ajánlatokat és kifizetéseket mutatják, míg az összesen adatok a program kezdetétől kumulált állományokat tartalmazzák. Az euroeladási tendereken elfogadott ajánlatokhoz tartozó forintösszegek az ajánlatban szereplő euro/forint árfolyamon kerültek forintosításra. A kifizetett euro forintban megadott összege időrendi sorrendben, az egyes tendereken alkalmazott euro/forint árfolyamon került kiszámításra.

A Magyar Nemzeti Bank 2012. április 3-tól vezette be új jegybanki eszközét a kétéves fedezett hitel-tendert a belföldi hitelintézetek részére, amelynek célja a belföldi hitelintézetek likviditási helyzetének segítése. A kétéves hiteltenderen elfogadott ajánlatok havi átlagállománya a sajtóközlemény átlagmérlegében kerül bemutatásra a 2012. április hónapra vonatkozó sajtóközleménytől kezdődően (lásd sajtóközlemény 1. sz. táblázatát). A kétéves, alapkamathoz kötött fedezett jegybanki hiteltender a Növekedési Hitel Program meghirdetésével 2013. áprilisban felfüggesztésre került.

Az MNB statisztikai mérlegét bemutató sajtóközleményben megtalálható mérlegadatokat bemutató táblázatokban 2014. augusztusig az MNB által kibocsátott, a mérlege forrás oldalán szereplő MNB-kötvény állományok esetén a belföldi és külföldi tulajdonosok közti megbontás az értékpapírszámla tulajdonos figyelembevételével kerül meghatározásra. Ennek megfelelően, amikor az egyéb pénzügyi intézmények tulajdonába került MNB-kötvényekkel a másodlagos piacon olyan repó ügyletet kötnek, amelynek során a kötvények átmenetileg belföldi tulajdonostól külföldihez vagy külföldiektől belföldiekhez kerülnek át, akkor az adott kötvények nem a közgazdasági értelemben vett tulajdonosnál, hanem a kötvényeket repóba vevő számláján jelennek meg.

Ezzel összhangban, az internetes idősorokban az 1.a.1, 1.a.2, 1.a.3, 1.a.4 és 1.a.5. táblákban szintén az értékpapírszámla tulajdonos figyelembevételével kerül meghatározásra az MNB-kötvény állományok külföldiek és belföldiek közti megbontása 2014. augusztusig.

Első alkalommal a 2012. szeptember 28-án megjelent, a 2012. augusztus havi végleges MNB mérleg állományokat és tranzakciókat bemutató monetáris statisztikai internetes idősor a repó ügyletek hatásától megtisztított, az értékpapírok közgazdasági értelemben vett tulajdonosi megbontását bemutató két új táblarészlettel egészült ki, melyet ezt követően az alábbiaknak megfelelően alkalmazunk.

A két új táblarészlet, az állományi adatokat bemutató 1.a.2.-es és a tranzakciókat bemutató 1.a.4.-es tábla „Tájékoztató adatok” táblarészleteiben található meg, amely minden hónap végén, a Hitelintézetek összevont mérlegének alakulásáról szóló sajtóközlemény megjelenésével egy időben frissül. Az MNB-kötvények repó ügyletektől megtisztított tulajdonosi megbontása a „Tájékoztató adatok”-at bemutató táblarészletben az idősor elejéig visszavezetésre került a 2012. szeptember 28-án megjelent internetes idősorban, melynek hatása először 2011-ben jelenik meg az MNB-kötvények külföld/belföld tulajdonosi megoszlásában, és hatása 2014. augusztusig, a kötvény, mint irányadó eszköz megszűnéséig számszerűsíthető.

A 2013. februárig bemutatott adatok esetében az MNB mérleg eszköz oldalán a külföldi követelések között szereplő devizatartalékba tartozó hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése „bid” (árjegyzők által kínált vételi) árfolyamon történt. 2013. márciustól - a 2013. április 12-én megjelenő sajtóközleménytől kezdődően - az MNB előzetes mérlegét bemutató sajtóközleményben, illetve a kapcsolódó monetáris statisztikai internetes idősorban ezen állományok értékelése „mid” (középfolyam, vagyis az árjegyzők által kínált vételi és eladási árak átlaga) árfolyamon történik. A megváltozott értékelés állományváltozásra gyakorolt hatása a 2013. március havi adatokban árváltozásként került kimutatásra a sajtóközlemény 2. számú táblázatában az „átértékelődés és egyéb változás” megbontás alatt.

A Magyar Nemzeti Bank a 2013. április 4-én bejelentett Növekedési Hitelprogram (NHP) első szakaszának III. pillérének keretében 2013. június 3-tól új euro likviditást nyújtó devizacsere tendert vezetett be. Az MNB-nek deviza követelése és forint tartozása keletkezett a megkötött NHP swap ügyletek során, amely megegyező irányú az egyéb egynapos, egyhetes, kéthetes és három hónapos FX swap ügyletekkel. Az NHP program swapjait külön soron mutatjuk be az MNB átlagmérlegben a sajtóközlemény 1. számú táblázatában és a grafikonkészlet 5. ábráján. Az NHP swapokat 2014. július 1-ével az MNB kivezette az eszköztárból, ugyanakkor a korábban megkötött swapok nem kerültek lezárásra.

A 2013. augusztusra vonatkozó MNB statisztikai mérlegének előzetes adatait bemutató sajtóközleménytől kezdődően már az előzetes adatok is tartalmazzák az MNB eszköz és forrás oldali tételeinek tárgyhavi árfolyamváltozásából adódó realizált és nem realizált árfolyameredmények előzetes becslését, amelyet a „saját tőke és tartalékok” tételei tartalmaznak. Korábban a tárgyhavi árfolyameredmény csak a hó végén megjelenő végleges adatokban jelent meg. A módszertani váltással az előzetes adatközlésben pontosabb becslést adunk a végleges adatokra. Az adatokat az MNB statisztikai mérlegéhez tartozó internetes idősor tartalmazza.

2014. január hónapra vonatkozó MNB statisztikai mérlegének előzetes adatait bemutató sajtóközlemény megjelenésétől kezdődően az MNB statisztikai mérleg szerkezetében módszertani változtatást vezetünk be. Az MNB számviteli mérlegével összhangban a kiegyenlítési tartalék mérlegtételeket a „saját tőke és tartalékok” alatt mutatjuk ki az MNB statisztikai mérlegében is. A kiegyenlítési tartalékok állományát az internetes idősorban külön be is mutatjuk. A módszertani változtatást konzisztensen 2003-ig visszamenőleg hajtottuk végre az idősorban, amely a „saját tőke és tartalékok” valamint az „egyéb források” állományainak változását érinti az internetes idősor 1.a.2 táblájában. A tranzakciós adatok esetében szintén módszertani változtatást vezetünk be, amely során a „saját tőke és tartalékok”, valamint az „egyéb források” tranzakciót aggregáltan mutatjuk be az internetes idősor 1.a.4 táblájában, amelyet 2005-ig vezetünk vissza az idősorban.

Szeretnénk azonban felhívni a figyelmet arra, hogy a statisztikai mérleg és a számviteli mérleg szerinti saját tőkék (azon belül a mérleg szerinti eredmények) továbbra sem egyeznek meg amiatt, hogy a pénzügyi derivatívák (származtatott ügyletek) a statisztikai mérlegben piaci értéken, míg a számviteli

mérlegben a Magyar Nemzeti Bank éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet (221/2000) szerinti értéken kerülnek kimutatásra.

2015. szeptember 23-tól kezdődően az MNB új irányadó eszköze a kéthetes MNB-betét helyett a három hónapos futamidejű MNB-betét lett. A kéthetes MNB-betét továbbra is elérhető a hitelintézetek számára, azonban az MNB ügyfelei ettől kezdve korlátozottan, változó áras tender formájában vehetik igénybe. Az MNB irányadó eszköze 2014. augusztus 6. és 2015. szeptember 22. között, valamint a 2007. január 9. előtti időszakban a kéthetes futamidejű jegybanki betét volt, míg 2007. január 9. és 2014. augusztus 6. között a kéthetes MNB kötvény instrumentum szolgált az irányadó eszközként. A kéthetes és három hónapos jegybanki betét partnerkörét a közvetlen VIBER- vagy BKR-tagsággal rendelkező belföldi tartalékköteles hitelintézetek képezik.

2014. augusztus hónapra vonatkozó sajtóközlemény 1. sz. ábrájában az átlagmérleg forrás oldala kiegészítésre került a „Hitelintézetek kéthetes betéteivel”, illetve a 2. sz. ábrában és az internetes idősorokban az MNB statisztikai mérleg hó végi állományai esetében a forrás oldalon a „Hitelintézetek betétei” a „Hitelintézetek kéthetes betétei” valamint a „Hitelintézetek egyéb betétei” bontásban kerülnek bemutatásra.

A grafikonkészlet 5. ábrája 2014. augusztusra tartalmazza még a kéthetes MNB kötvény és az új irányadó jegybanki eszköz, a kéthetes betét átlagállományát is.

Az MNB a lakossági devizahitelekkel kapcsolatos elszámolásokból adódó banki fedezési igény kielégítése érdekében 2014. október 13-tól, valamint 2014. november 10-től a devizahitelek forintosításához kapcsolódóan két-két új, euro eladási spot ügylettel kombinált swap tendert vezetett be. Mindkét esetben az MNB kétféle eszközzel áll a partnerek rendelkezésére: egy rövid külső adósság csökkentési feltételhez kötött spot ügylettel kombinált görgethető egyhetes FX-swap eszközzel és egy feltételhez nem kötött spot ügylettel kombinált hosszabb lejáratú devizaswap eszközzel. A jegybanki eszközök célja, hogy a hitelintézetek részére devizafedezetet biztosítson a bankok és ügyfelek közötti elszámolásokhoz, valamint a devizahitelek forintra váltásához. Az elszámolásokhoz kapcsolódó euro eladási tenderek 2014. december 1-jéig heti rendszerességgel kerültek meghirdetésre a hitelintézetek részére, míg a konverzióhoz kapcsolódóan november 10-én és 11-én, valamint december 22-én és január 23-án tartott tendereket az MNB.

Az euro eladási tendereken kívül, először 2015. augusztus 24-én, a jelzáloghiteleken kívüli fogyasztói deviza és devizaalapú hitelek forintosításához kapcsolódóan FX-swap igénybevételi lehetőséggel egybekötött spot svájci frank eladási tendert tartott az MNB. A tenderen allokált devizát a hitelintézetek legfeljebb az első tendert követő 52. hétig görgethető, egyhetes futamidejű FX-swapban helyezhetik el az MNB-nél.

Az euro és svájci frank tenderek keretében a devizahitelek elszámolásához és konverziójához kapcsolódóan kötött swap ügyletek átlagállományát az 1. táblázat és a Grafikonkészlet 5. ábra tartalmazza.

A devizahitelek elszámolásához és konverziójához kapcsolódó FX-swap és CIRS ügyletek ellentétes irányúak a hitelintézetek devizalikviditási igényeit biztosító egyéb swapokhoz (egynapos, egyhetes, kéthetes és három hónapos EUR/HUF swapok) képest. Hasonlóan, mint a végtörlesztéshez kapcsolódó swapok esetében az MNB-nek jelen esetben forint követelése és deviza tartozása áll fenn a hitelintézetekkel szemben.

Ezeket a swapokat 2014. októbertől a program kifutásáig készülő sajtóközleményekben külön soron, bruttó módon mutatjuk be az MNB átlagmérlegében. Az átlagmérlegben a swapokból származó követelések, illetve kötelezettségek az ügyletek nominális értékein szerepelnek, ennek következtében az eszköz- és forrásoldalon szereplő összegek pontosan megegyeznek.

2015. szeptember 23-tól kezdődően az MNB új irányadó eszköze a kéthetes MNB-betét helyett a három hónapos futamidejű MNB-betét lett. A kéthetes MNB-betét továbbra is elérhető a hitelintézetek

számára, azonban az MNB ügyfelei ettől kezdve korlátozottan, változó áras tender formájában vehetik igénybe.

A 2015. szeptember hónapra vonatkozó MNB statisztikai mérlegének előzetes adatait bemutató sajtóközlemény megjelenésétől kezdődően az MNB statisztikai mérleg szerkezete az irányadó instrumentumban bekövetkező változás hatására módosul.

A sajtóközlemény 1. sz. táblájában az átlagmérleg forrás oldala kiegészítésre került a „Hitelintézetek három hónapos betéteivel”, illetve a 2. sz. táblában és az internetes idősorokban az MNB statisztikai mérleg hó végi állományai esetében a forrás oldalon a „Hitelintézetek betétei” a „Hitelintézetek kéthetes betétei”, a „Hitelintézetek három hónapos betétei”, valamint a „Hitelintézetek egyéb betétei” bontásban kerülnek bemutatásra.

A grafikonkészlet 5. ábrája 2015. szeptemberre már tartalmazza az új irányadó jegybanki eszköz, a három hónapos betét átlagállományát is.

Az MNB 2016. október 4-től visszavonásig, eseti jelleggel forint likviditást nyújtó EUR/HUF FX-swap tendert hirdethet meg, amelynek keretében a hitelintézetek eurót cserélhetnek el az MNB-vel forintért egyhetes, egy hónapos vagy három hónapos futamidejű ügyletek során. Az ügylet terméktájékoztatója az MNB honlapján az alábbi hivatkozáson keresztül érhető el: <http://www.mnb.hu/letoltes/termektajekoztato-forintlikviditast-nyujto-swap.pdf>

A Sajtóközlemény 1. táblázata és a grafikonkészlet 5. ábrája 2016. októberre már tartalmazza az új finomhangoló jegybanki eszköz átlagállományát is (lejárati bontás nélkül).

Az MNB a 2017. januári adatok közlésétől kezdve a Demetra programról egységesen áttér a JDemetra+ szoftver alkalmazására a szezonálisan kiigazított adatok előállításánál.